

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Resmi Gazete Tarihi: 30/10/1999 Resmi Gazete Sayısı: 23861

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmelik, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik, ithalatta haksız rekabet hallerinden dampinge veya sübvansiyona konu olan ithalatın sebep olduğu zarara karşı bir üretim dalının korunması için yapılacak işlemleri ve alınacak önlemleri kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

a) Damping: Bir malın Türkiye'ye ihraç fiyatının, benzer malın normal değerinin altında olmasını,

b) Sübvansiyon: Menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı mali katkısını veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteğini,

c) İhraç Fiyatı: İhraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatı,

d) Benzer Mal: Dampinge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir malı, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir malı,

e) Normal Değer:

1) İhracatçı veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticari işlemler sonucunda fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyatı,

2) İhracatçı ülke veya menşe ülkenin iç piyasasında normal ticari işlemler çerçevesinde benzer malın satışlarının olmaması ya da bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmaması durumunda, benzer malın üçüncü bir ülkeye ihracatında temsil niteliğini haiz karşılaştırılabilir fiyatı veya menşe ülkedeki maliyetine makul bir kâr marjının eklenmesiyle tespit edilen fiyatı,

f) Damping Marjı: Normal değerin ihraç fiyatını aştığı miktarı,

g) Sübvansiyon Miktarı: Menşe veya ihracatçı ülke tarafından ihraç edilen malın imal, üretim, ihracat veya taşıma aşamasında sağlanan, doğrudan veya dolaylı mali katkı veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği şeklindeki faydaların tutarını,

h) Zarar: Bir üretim dalındaki maddi zararı, maddi zarar tehdidini veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesini,

i) Önlemlerin Etkisiz Kılınması:

1) **(Değişik:RG-26/01/2006-26061)** Yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda, Türkiye ile üçüncü bir ülke veya Türkiye ile önleme konu ülke veya Türkiye ile önleme konu ülkedeki firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin iyileştirici etkisinin azaltıldığına veya bertaraf edildiğine dair delillerin bulunduğu halleri,

2) İhraç fiyatlarını düşürmek suretiyle; dampinge karşı verginin, önlem konusu ithal malların Türkiye pazarındaki satış fiyatları üzerindeki beklenen etkisinin azaltıldığına veya ortadan kaldırıldığına ve böylece kesin önlemin yerli sanayi üzerindeki zararın giderilmesine yönelik iyileştirici etkisinin zaafa uğratıldığına dair delillerin bulunduğu halleri,

j) Bakanlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlığı,

k) Genel Müdürlük: İthalat Genel Müdürlüğünü,

l) Kurul: İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunu,

m) GATT 1994: Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması 1994'ü,

n) GATT 1994'ün VI ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma: 26/1/1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,

o) Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması: 26/1/1995 tarihli ve 4067 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 3/2/1995 tarihli ve 95/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması Ek 1'de yer alan Anlaşmayı,

ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Dampingin Tespiti

BİRİNCİ BÖLÜM

Normal Değer

Normal değerin belirlenmesi

Madde 5- Normal değer, ihracatçı ülke veya menşe ülkede tüketime konu olan benzer mal için normal ticari işlemler çerçevesinde bağımsız alıcılar tarafından fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyattır.

Ancak, ihracatçının ihraç ülkesi iç piyasasında benzer malı üretmediği ya da satmadığı hallerde, normal değer, diğer satıcı veya üreticilerin fiyatları esas alınarak hesaplanabilir.

Aralarında bir ortaklık ilişkisi veya telafi edici düzenleme bulunan taraflar arasındaki satışlarda uygulanan fiyatlar, fiyatların bu ilişkiden etkilenmediği kanıtlanmadıkça, normal ticari işlem kabul edilmeyebilir ve normal değerin hesaplanmasında göz önüne alınmayabilir.

İhracatçı ülke iç piyasasında benzer malın normal ticari işlemler içinde satışının bulunmadığı veya benzer mal satışlarının hacminin düşük olması veya ihracatçı ülke

piyasaının özel durumu nedeniyle bu satışların uygun bir karşılaştırma yapılmasına elverişli bulunmadığı hallerde; benzer malın menşe ülkesindeki imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulan değer, veya benzer malın uygun bir üçüncü ülkeye ihracatında temsil niteliğini taşıyan karşılaştırılabilir fiyat, normal değer olarak kabul edilir.

Benzer mal satışlarının hacmi açısından; ihracatçı ülkenin iç piyasasında tüketime konu olan benzer mal satışları, bu satışların söz konusu malın Türkiye'ye satışlarının %5 veya daha fazlasını oluşturması halinde, normal değerın tespit edilmesi için yeterli miktarda sayılır. Ancak, satış miktarının uygun bir karşılaştırma yapılabilmesi için yeterli büyüklükte olduğu tespit edildiği takdirde, daha düşük bir oran da kabul edilebilir.

Benzer malın ihracatçı ülkenin iç piyasasında veya üçüncü bir ülkeye ihracatında, birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderlerinin eklenmesinden oluşan tutardan daha düşük bir fiyatla satıldığı hallerde; bu satışlar, fiyatları nedeniyle, normal ticari işlemler içinde gerçekleşmiş olarak kabul edilmeyebilir ve uzun bir dönem süresince büyük miktarlarda yapıldığının ve satış fiyatlarının makul bir süre içinde tüm maliyetleri karşılamayacağının tespit edilmesi halinde, bu satışlar normal değerın tespitinde göz önüne alınmayabilir. Satış tarihinde birim maliyetin altında olan fiyatlar, soruşturma döneminde ağırlıklı ortalama birim maliyetin üstünde ise bu fiyatların makul bir süre içinde maliyeti karşıladığı kabul edilir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen uzun bir zaman süreci, altı aydan az olmamak kaydıyla, normalde bir yıllık bir süreyi ifade eder. Normal değerın tespiti amacıyla incelenen işlemlerin ağırlıklı ortalama satış fiyatlarının, ağırlıklı ortalama birim maliyetlerin altında olduğu veya birim maliyetin altındaki satışların hacminin normal değerın tespiti amacıyla incelenen işlemlerdeki satış hacminin en az %20'si kadar olduğu hallerde ise, birim maliyetin altındaki satışların büyük miktarlarda yapıldığı kabul edilir.

Maliyet ve kâr

Madde 6- Maliyetler normal olarak, kayıtların ihracatçı ülkede genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olması ve incelenmekte olan ürünün üretim ve satışı ile ilgili maliyetleri makul ölçüde yansıtması kaydıyla, soruşturmaya konu olan ihracatçı veya üretici tarafından tutulan kayıtlar esas alınarak hesaplanır.

Üretici veya ihracatçının, maliyetlerin dağıtımı ile ilgili olarak sunacağı deliller, uygulayageldikleri maliyet dağıtımı esasları çerçevesinde olması kaydıyla, dikkate alınır. Daha uygun bir yöntemin bulunmaması halinde, ciroya dayalı maliyet dağıtımı tercih edilir.

Satış giderleri, genel ve idari giderler ile kârın belirlenmesinde, soruşturmaya konu olan üretici veya ihracatçının normal ticari işlemler çerçevesinde yaptığı benzer mal üretimi ve benzer mal satışlarına ilişkin giderler ve kâr esas alınır. Satış giderleri, genel ve idari giderler ile kâr bu çerçevede belirlenemez ise;

a) Söz konusu üretici veya ihracatçının aynı genel kategoride yer alan mallarının menşe ülke iç piyasasındaki üretim ve satışlarına ilişkin gider ve kârları, veya

b) Soruşturmaya konu olan diğer üretici veya ihracatçıların benzer malın menşe ülkenin iç piyasasında üretimi ve satışına ilişkin gider ve kârlarının ağırlıklı ortalaması, veya

c) Belirlenen kârın aynı genel kategoride yer alan malların başka üretici veya ihracatçıları tarafından menşe ülke iç piyasa satışlarında normal olarak gerçekleştirilen kârı aşmaması koşuluyla, makul bir başka yöntem,

esas alınır.

Piyasa ekonomisi uygulamayan ülkeler

Madde 7- Piyasa ekonomisi uygulamayan ülkelerden yapılan ithalat normal değer aşğıdaki esaslardan biri göz önüne alınarak hesaplanır:

a) Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü bir ülkenin iç piyasasında tüketime konu olan benzer mal için fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken fiyat, veya

b) Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü bir ülkeden, Türkiye dahil, diğer ülkelere ihraç fiyatı, veya

c) Piyasa ekonomisinin uygulandığı üçüncü bir ülkedeki benzer malın birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulan değer, veya

d) (**Değişik: 12/1/2005-25698**) Türkiye’de benzer mal için fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken fiyat veya Türkiye’de benzer malın birim imalat maliyetine genel, idari ve satış giderleri ile makul bir kârın eklenmesiyle oluşturulan değer veya makul diğer bir yöntem.

Normal değer in tespitinde diğer haller

Madde 8- Malın menşe ülkeden doğrudan ithal edilmeyip aracı bir ülkeden ithal edilmesi durumunda normal değer, ihracatçı ülkenin iç piyasasında benzer mal için fiilen ödenmiş veya ödenmesi gereken karşılaştırılabilir fiyattır.

Malın ihracatçı ülkeden yalnızca transit olarak yüklenmesi, ihracatçı ülkede üretilmemesi veya bu mal için ihracatçı ülkede karşılaştırılabilir fiyatın bulunmaması gibi hallerde, normal değer in belirlenmesinde menşe ülkedeki fiyat esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

İhraç Fiyatı

İhraç fiyatının belirlenmesi

Madde 9- İhraç fiyatı, ihraç amacıyla satılan mal için fiilen ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyattır.

İhraç fiyatının bulunmadığı hallerde veya ihracatçı ile ithalatçı ya da üçüncü bir taraf arasında ortaklık veya telafi edici bir düzenleme bulunması nedeniyle ihraç fiyatının güvenilir olmadığı durumlarda; ihraç fiyatı, bağımsız ilk alıcıya yeniden satış fiyatı esas alınarak oluşturulabilir. Mal bağımsız bir alıcıya yeniden satılmamışsa veya ithal edildiği vasıf ve şartlarda yeniden satılmamışsa, ihraç fiyatı, makul herhangi bir temele dayanarak oluşturulabilir.

Böyle durumlarda, ithalat ile yeniden satış arasında gerçekleşen tüm gider ve kârlar hesaba katılır. Bu kapsamda özellikle; mutat taşıma, sigorta, muamele ve yükleme giderleri ile ek giderler; ithalat veya malların satışı nedeniyle ithalatçı ülkede ödenmesi gereken gümrük vergileri ve diğer vergiler ile ek mali yükümlölükler; satış, genel ve idari giderler ve kârlar dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Karşılaştırma ve Damping Marjı

Adil karşılaştırma

Madde 10- İhraç fiyatı ile normal değer arasında adil bir karşılaştırma yapılmasını teminen bu karşılaştırma, aynı ticari aşamada, tercihen fabrika çıkış aşamasında ve mümkün olduğu kadar yakın tarihler dikkate alınarak yapılır.

Fiyat karşılaştırmasında; satış şartları, vergilendirme, ticari aşamalar, miktarlar ve fiziksel özelliklerdeki farklılıklar ile karşılaştırmayı etkileyen diğer farklılıklar göz önüne alınır.

Söz konusu farklılıkların dikkate alınmasına ilişkin olarak yöneltilecek taleplerin, ilgili taraflarca, destekleyici delillerle birlikte sunulması gerekmektedir.

Damping marjı

Madde 11- Damping marjı, normal değer ve ihraç fiyatının, ağırlıklı ortalama veya işlem bazında karşılaştırılması suretiyle hesaplanır. Ancak, ihraç fiyatlarının farklı alıcı, bölge veya dönemler arasında önemli ölçüde değişkenlik göstermesi ve ağırlıklı ortalama ya da işlem bazında karşılaştırma ile dampingin büyüklüğünün tam olarak belirlenememesi halinde, ağırlıklı ortalama normal değer işlem bazında ihraç fiyatı ile karşılaştırılabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Sübvansiyonun Tespiti

Sübvansiyon kavramı

Madde 12- Menşe veya ihracatçı ülkenin fayda sağlayan, doğrudan veya dolaylı-mali katkısı veya GATT 1994'ün XVI ncı maddesi çerçevesinde herhangi bir gelir veya fiyat desteği sübvansiyon olarak kabul edilir.

Sübvansiyona konu olan ithalata karşı önlem alınabilmesi için sübvansiyonun, Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması'nın 3 üncü maddesinde belirtilen yasak sübvansiyonlardan olması ya da 2 nci maddesi çerçevesinde bir firma/firma grubu veya bir üretim dalı/üretim dalı grubuna yönelik olduğunun tespit edilmiş olması ve aynı Anlaşmanın 8 inci maddesinde yer alan önlem alınamayan sübvansiyonlardan olmaması gerekir.

Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarının hesaplanması

Madde 13- Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı, alıcıya soruşturma döneminde sağlandığı tespit edilen fayda esasında hesaplanır. Normal olarak bu dönem sübvansiyondan yararlanan tarafın en son muhasebe dönemidir. Ancak, güvenilir mali ve diğer bilgilerin bulunması halinde, soruşturmanın başlatılmasından önceki döneme ait en az 6 aylık bir dönem de olabilir.

Alıcıya sağlanan faydanın hesaplanması

Madde 14- Alıcıya sağlanan faydanın hesaplanmasında aşağıdaki kurallar geçerli olacaktır:

a) Devletin öz sermaye temin etmesi, yatırımın menşe veya ihracatçı ülkedeki<1> özel yatırımcıların olağan yatırım uygulamasına (risk sermayesi sağlanması da dahil) uygun olmadığı belirlenmediği sürece fayda sağlama olarak kabul edilmez.

b) Devletin sağladığı bir kredi, krediyi alan firmanın bu kredi için ödediği miktarla piyasadan fiilen elde edebileceği karşılaştırılabilir bir ticari kredi için ödeyeceği miktar arasında fark olmaması halinde fayda sağlama olarak kabul edilmez. Aksi halde fayda iki miktar arasındaki farktır.

c) Devletin sağladığı bir kredi garantisi, garantiyi alan firmanın, devlet tarafından garanti edilen krediye ödediği miktarla, devlet garantisi olmayan karşılaştırılabilir bir ticari krediye ödeyeceği miktar arasında fark olmaması halinde, fayda sağlama olarak kabul edilmez. Aksi halde fayda, masraflardaki farklılıkların düzeltildiği bu iki miktar arasındaki farktır.

d) Devletin mal veya hizmet temini veya mal satın alması, temin gereğinden daha az bir ödemeye karşılık yapılmamışsa veya satın alma gereğinden daha fazla bir ödeme ile

gerçekleştirilmemişse, fayda sağlama olarak kabul edilmez. Ödemenin yeterliliği, temin veya satın almanın gerçekleştiği ülkedeki söz konusu mal veya hizmetin mevcut piyasa şartlarına (fiyat, kalite, bulunabilirlik, pazarlanabilirlik, taşıma ve diğer satın alma veya satış şartları da dahil) göre belirlenir.

Hesaplamaya ilişkin genel hükümler

Madde 15- Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı aşağıdaki hükümlere göre belirlenir:

a) Önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı Türkiye'ye ihraç edilen sübvansiyonlu malın birim miktarı başına hesaplanır. Bu miktarın belirlenmesinde; sübvansiyondan yararlanabilmek için ödenen başvuru harcı ve diğer masraflar ile ihraç vergileri ve malın Türkiye'ye ihracatında sübvansiyonu azaltmak amacıyla alınan tüm mali yükümlülükler toplam sübvansiyon miktarından indirilebilir. İndirim talebinde bulunan ilgili tarafın talebin haklılığını kanıtlaması gerekir.

b) Sübvansiyonun imal edilen, üretilen, ihraç edilen veya taşınan miktarlara göre verilmediği hallerde; önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı, toplam sübvansiyon değerinin, soruşturma döneminde soruşturma konusu malın üretim, satış veya ihracat seviyesine uygun bir şekilde dağıtılması suretiyle belirlenir.

c) Sübvansiyonun sabit varlıkların halihazırda veya gelecekte alınmasıyla ilişkilendirilebildiği hallerde; önlem uygulanabilir sübvansiyon miktarı, bu varlıkların ilgili üretim dalında geçerli olan normal amortisman süresine sübvansiyon değerinin yayılması suretiyle hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan ve soruşturma dönemine atfedilebilen miktar, bu dönemden önce alınan sabit varlıklara ilişkin miktar dahil olmak üzere, bu maddenin (b) bendi hükümleri çerçevesinde dağıtılır. Yıpranmayan varlıklar söz konusu olduğunda, sübvansiyon faizsiz bir kredi olarak değerlendirilir ve bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin (b) bendi hükmü uyarınca ele alınır.

d) Sübvansiyonun sabit varlıkların alınmasıyla ilişkilendirilemediği hallerde, soruşturma döneminde sağlanan fayda miktarı, farklı bir döneme yansıtılmasını gerektiren özel durumlar bulunmadıkça, ilke olarak, bu döneme yansıtılır ve bu maddenin (b) bendi hükümleri çerçevesinde dağıtılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Zararın Tespiti

Zarar kavramı

Madde 16- Bir üretim dalında maddi zarar, maddi zarar tehdidi veya bir üretim dalının kurulmasının fiziki olarak gecikmesi zarar olarak kabul edilir.

Zarar tespiti

Madde 17- Maddi zarar tespiti somut delillere dayanmalı ve dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ve bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile yerli üretim dalı üzerindeki etkilerinin nesnel incelemesini içermelidir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ile ilgili olarak; bu ithalatla, mutlak anlamda veya Türkiye'deki üretim veya tüketime oranla önemli ölçüde bir artış olup olmadığı incelenir. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlar üzerindeki etkisi ile ilgili olarak, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlarının Türkiye'deki benzer malın fiyatının önemli ölçüde altında kalıp kalmadığı veya bu ithalatın, önemli ölçüde, fiyatları düşürücü ya da fiyat artışlarını engelleyici etki yaratıp yaratmadığı incelenir. Bu etkenlerin biri veya birkaçı mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

Bir ürünün birden fazla ülkeden ithalatının eş zamanlı olarak soruşturmaya konu olması halinde, bu ithalatın etkileri toplu olarak değerlendirilebilir. Böyle bir değerlendirme; her bir ülkeden yapılan ithalat için damping marjı veya sübvansiyon miktarının ve ithalat miktarının ihmal edilebilir oranlardan fazla olması ve ithal malların kendi aralarındaki ve ithal mallarla yerli benzer mal arasındaki rekabet şartları bakımından, ithalatın etkisinin toplu olarak değerlendirilmesinin uygun olduğunun belirlenmesi halinde yapılabilir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın üretim dalı üzerindeki etkisinin incelenmesi; satışlar, kârlar, üretim, piyasa payı, verimlilik, yatırım hasılatı ve kapasite kullanımındaki fiili ve potansiyel azalma; yurt içi fiyatları etkileyen unsurlar; damping marjının büyüklüğü; nakit akışı, stoklar, istihdam, ücretler, büyüme, sermaye veya yatırımları artırma yeteneği üzerindeki fiili veya potansiyel olumsuz etkiler dahil olmak üzere, üretim dalının durumu ile ilgili tüm etkenleri ve göstergeleri kapsar. Bu liste sınırlayıcı değildir ve bu etkenlerin biri veya birkaçı mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın yerli üretim dalına zarar verdiği hususu yukarıda yer alan faktörler çerçevesinde ortaya konulmalıdır. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalat ile yerli üretim dalının maruz kaldığı zarar arasındaki nedensellik bağının mevcut delillere dayandırılması gerekmektedir. Damping veya sübvansiyona konu olan ithalat dışındaki nedenlerden kaynaklanan zarar bu ithalata atfedilmemelidir. Bu açıdan ilgili olabilecek etkenler; diğerlerinin yanı sıra, dampingli veya sübvansiyonlu olmayan ithalatın hacmi ve fiyatları, talepteki daralma veya tüketim kalıplarındaki değişimler, yabancı ve yerli üreticilerin ticareti kısıtlayıcı uygulamaları ve aralarındaki rekabet, teknolojiye gelişmeler ile yerli üretim dalının ihracat performansı ve verimliliği gibi etkenleri kapsar.

Damping veya sübvansiyona konu olan ithalatın üretim dalı üzerindeki etkisi; üretim süreci, satışlar ve kârlara ilişkin bilgilerin benzer ürün için ayrı olarak elde edilebilmesi halinde bu bilgilere dayanılarak tespit edilir. Böyle bir tanımlamanın mümkün olmaması halinde ise, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın etkisi, hakkında bilgi sağlanabilen ve benzer ürünü de kapsayan en dar mal grubu ya da yelpazesinin üretiminin incelenmesi suretiyle yapılır.

Maddi zarar tehdidi; iddialara, tahminlere veya uzak olasılıklara değil, maddi delillere dayandırılmalıdır. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın zarara neden olacağı bir ortamı yaratacak koşullardaki değişiklikler açıkça öngörülebilir ve meydana gelmesi yakın olmalıdır. Maddi zarar tehdidinin belirlenmesinde aşağıdaki etkenler dikkate alınır:

a) İthalatta büyük ölçüde artış ihtimalini gösteren, iç piyasaya dampingli veya sübvansiyonlu ithalatta önemli ölçüde bir artış oranı,

b) İlave ihracatı emebilecek başka ihraç pazarlarının da bulunduğu dikkate alınarak; Türkiye pazarına yönelik dampingli veya sübvansiyonlu ihracatta önemli ölçüde artış ihtimalini gösteren, ihracatçının yeterli ölçüde ve serbestçe elden çıkartılabilir bir kapasitesi bulunması veya kapasitesinde gerçekleşmesi yakın önemli ölçüde bir artış olması,

c) İthalatın, yurt içi fiyatları önemli ölçüde düşürecek veya bunların artışlarını engelleyecek ve ithalata talebi artıracak fiyatlarla yapıp yapılmadığı,

d) Soruşturma konusu malın stokları,

e) Sübvansiyon soruşturmalarında; soruşturma konusu sübvansiyonun niteliği ve yaratabileceği ticari etkiler.

Bu etkenlerden hiç biri tek başına kesin biçimde belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir. Bu faktörler bir bütünlük içinde ele alındığında, daha fazla dampingli veya sübvansiyonlu ihracat yapılmasının yakın ve muhakkak olduğu ve önlem alınmadığı takdirde, maddi zarar meydana geleceği sonucunu doğurmalıdır.

BEŞİNCİ KISIM

Şikayet, İnceleme ve Soruşturmanın Usul ve Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM

Şikayet ve İnceleme

Yerli üretim dalı

Madde 18- Yerli üretim dalı, benzer malın Türkiye'deki tüm üreticilerini veya bu malın Türkiye üretiminin önemli bir bölümünü gerçekleştiren üreticileri ifade eder.

Ancak; üreticilerin ihracatçılar veya ithalatçılarla ilişkili bulunmaları veya kendilerinin dampinge veya sübvansiyona konu olduğu iddia edilen malın ithalatçısı olmaları halinde, yerli üretim dalı, üreticilerin geri kalan bölümünü ifade edebilir.

Üreticilerin ihracatçılar veya ithalatçılarla ilişkili olduğu yalnızca aşağıdaki hallerde kabul edilecektir:

- a) Biri doğrudan veya dolaylı olarak diğerini kontrol ediyorsa, veya
- b) Her ikisi doğrudan veya dolaylı olarak üçüncü bir şahıs tarafından kontrol ediliyorsa, veya
- c) Bu ilişkinin ilgili üreticinin ilişkili olmayan üreticilerden farklı davranmasına neden olduğuna dair inandırıcı veya şüphe uyandıran geçerli gerekçeler bulunması şartıyla, ikisi birlikte doğrudan veya dolaylı olarak üçüncü bir şahsı kontrol ediyorlarsa.

Bu maddede belirtilen taraflardan biri, hukuken veya işlevsel olarak, diğer taraf üzerinde kısıtlama uygulayacak veya diğerini idare edecek bir konumda bulunuyor ise, bu tarafın diğerini kontrol ettiği kabul edilir.

Şikayet ve inceleme

Madde 19- Damping veya sübvansiyona konu olan ithalattan maddi zarar gördüğünü veya maddi zarar tehdidi altında bulunduğunu veya bu tür ithalatın bir üretim dalının kurulmasını fiziki olarak geciktirdiğini iddia eden üreticiler veya üretim dalı adına hareket eden gerçek veya tüzel kişi veya kuruluşlar Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvuruda bulunabilirler.

Şikayet, damping veya sübvansiyon, zarar ve damping veya sübvansiyona konu olan ithalatla iddia edilen zarar arasındaki nedensel ilişkiyi gösteren delilleri içermelidir. Yeterli delillerle desteklenmeyen iddialar şikayet olarak değerlendirilmez.

Başvuruda, başvuru sahibinin makul olarak temin edebileceği aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

- a) Şikayette bulunanın kimliği ve ürettiği benzer ürün miktarı ve değeri ile ilgili bir açıklama; başvuru üretim dalı adına yapıldığında, başvuruda benzer ürünün bilinen bütün yerli üreticilerinin veya üretici birliklerinin bir listesi, eğer mümkünse, bu üreticilerin faaliyet alanına giren benzer ürünün yerli üretim hacmi ve değeri ile ilgili bir açıklama ve adına başvuru yapılan üretim dalı,
- b) Dampinge veya sübvansiyona konu olduğu iddia edilen ürünün eksiksiz bir tanımı, söz konusu menşe veya ihracatçı ülkenin veya ülkelerin adları, bilinen her ihracatçının veya yabancı üreticinin kimliği ve söz konusu ürünün bilinen ithalatçılarının bir listesi,
- c) Dampinge ilişkin başvurularda, menşe veya ihracatçı ülke veya ülkelerin iç piyasalarında tüketilmek amacıyla satılan söz konusu ürünün fiyatları ile ilgili bilgi (veya uygun

ise, ürünün menşe veya ihracatçı ülke veya ülkelerden üçüncü ülke veya ülkelere satış fiyatı veya üretim maliyetine makul bir kârın eklenmesiyle tespit edilen fiyat ile ilgili bilgi) ve ihrac fiyatları ile ilgili veya uygun ise, ürünün Türkiye’de bağımsız bir alıcıya ilk kez yeniden satış fiyatları ile ilgili bilgi,

d) Sübvansiyona ilişkin başvurularda, söz konusu sübvansiyonun varlığı, miktarı ve özelliği konusunda deliller,

e) İddia dilen zararın, damping veya sübvansiyona konu ithalattan kaynaklandığına ilişkin deliller, (bu deliller; damping veya sübvansiyona konu ithalatın hacminin gelişimi, bu ithalatın iç piyasadaki benzer ürün fiyatları üzerindeki etkisi ve söz konusu ithalatın, bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde yer alan faktör ve endekslere dayanarak, yerli sanayi üzerindeki sonuçtaki etkisine ilişkin bilgileri kapsamalıdır).

Yukarıdaki hususlar dikkate alınarak hazırlanan rehber mahiyetteki örnek başvuru formu Genel Müdürlükten temin edilebilir.

Şikayetin, üretim dalı tarafından veya üretim dalı adına yapıldığının ve yeterli delilleri içerdiğinin anlaşılması halinde, Genel Müdürlükçe inceleme başlatılır. Bu tarih, incelemenin başlangıç tarihi sayılır. Şikayetin eksik olması halinde bu husus şikayette bulunan tarafa bildirilir.

Genel Müdürlük, bir soruşturmanın başlatılabilmesi için yeterli delil olup olmadığını belirlemek üzere, başvuru beraberinde sunulan delillerin doğruluğunu ve yeterliliğini inceler.

İnceleme süresi içerisinde şikayetin geri çekilmesi halinde, şikayet yapılmamış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Soruşturma

Soruşturmanın açılması

Madde 20- Genel Müdürlük, şikayet üzerine veya re'sen yapacağı incelemeyi azami 45 gün içinde tamamlayarak, soruşturma açılıp açılmaması hususunda Kurula teklifte bulunur.

Soruşturma açılabilmesi için; şikayetin üretim dalı tarafından veya üretim dalı adına yapıldığının tespit edilmesi ve damping veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması gerekir. Re'sen soruşturma açılabilmesi için de, 19 uncu maddede tarif edildiği şekilde, damping veya sübvansiyona konu olan ithalatın ve bu ithalattan kaynaklanan zararın varlığı konusunda yeterli delillerin bulunması gerekir.

Bir şikayetin üretim dalı tarafından veya üretim dalı adına yapılmış sayılabilmesi için; şikayeti destekleyen üreticilerin toplam benzer mal üretiminin, şikayeti destekleyen üreticiler ile şikayete karşı çıkan üreticilerin toplam benzer mal üretiminin % 50'sinden fazla olması ve toplam Türkiye benzer mal üretiminin %25'inden az olmaması gerekir. Üretici sayısının çok fazla olduğu küçük parçalara bölünmüş sanayiler söz konusu olduğunda, destek veya muhalefet derecesi istatistiki açıdan geçerli örnekleme yöntemleri kullanılmak suretiyle belirlenebilir.

Damping marjı, sübvansiyon miktarı ya da ithalat miktarının ihmal edilebilir düzeylerin altında olması halinde, soruşturma açılmaz.

Kurulca soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, konuya ilişkin olarak ilgili ülkeye bildirimde bulunulur ve Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğ ile soruşturma başlatılır. Söz konusu tebliğde; soruşturmanın başlangıç tarihi, soruşturma konusu mal, ihracatçı veya menşe ülke, dampingli veya sübvansiyonlu ithalata ve bu ithalatın zarara neden

olduğu iddialarına ilişkin açıklamalar ile ilgili tarafların Genel Müdürlüğe kendilerini bildirmeleri için tanınan süreye ilişkin bilgi yer alır.

Kurulun kararı soruşturma açılmaması yönünde ise, durum şikayeti yapan tarafa bildirilir.

Soruşturma başlatılıncaya kadar başvuru hakkında herhangi bir bilgi ifşa edilemez.

Bilgilerin toplanması ve doğrulanması

Madde 21- Soruşturma açılmasını takiben, soruşturma konusu malın bilinen ithalatçılarına ve ihracatçılarına soru formları gönderilir. Sübvansiyon soruşturmalarında, ihracatçı ülkeye de soru formu gönderilir. Bu formların gönderildikleri tarihten itibaren bir hafta içinde alındığı kabul edilir ve cevaplandırılmaları için 30 günlük süre tanınır. Süresi içinde nedenleri belirtilerek müracaat edilmesi halinde, bu süre, soruşturmadaki süre kısıtları göz önüne alınmak kaydıyla, uzatılabilir.

Gerekli durumlarda, Genel Müdürlük, soruşturmanın herhangi bir aşamasında, ilgili taraflardan soruşturmaya ilişkin ek bilgi ve belgeler de isteyebilir.

Eldeki bilgilerin doğrulanması veya ek bilgi sağlanması amacıyla, ilgili taraflar nezdinde incelemeler yapılabilir. Yerinde doğrulama soruşturması, soruşturmaya konu ihracatçı firmanın kabul etmesi, ilgili ülkeye bildirimde bulunulması ve bu ülkenin itiraz etmemesi durumunda gerçekleştirilir.

Bilgilerin gizliliği

Madde 22- Bir damping veya sübvansiyon soruşturması çerçevesinde alınan bilgiler, sadece edinilme amacı doğrultusunda kullanılır.

Açıklanması rakiplere önemli bir fayda sağlayabilecek veya ifşa edilmesi bilgiyi temin eden şahıs veya bu şahsın bilgileri elde ettiği şahıs üzerinde önemli ölçüde olumsuz etki yaratabilecek nitelikte bilgiler veya haklı bir neden gösterilmek kaydıyla, soruşturma taraflarınca gizlilik kaydıyla verilen bilgiler gizli addedilir. Bu tür bilgiler, bilgiyi sağlayan tarafın özel izni olmadan açıklanmaz.

Gizlilik kaydıyla bilgi veren tarafın, bu bilgilerin gizli olmayan bir özetini vermesi gerekir. Gizli olmayan özet, esas bilginin makul ölçüde anlaşılmasına olanak sağlayacak ayrıntıda olmalıdır. Söz konusu taraflar, istisnai hallerde, bu bilgilerin özetlenemeyecek nitelikte olduklarını belirtebilirler. Bu gibi istisnai durumlarda, bilginin özetlenemeyecek nitelikte olmasının nedenlerinin belirtilmesi gerekir.

Gizlilik isteğinin nedenlerinin geçerli bulunmaması ve bilgileri sağlayan tarafın söz konusu bilgilerin herhangi bir şekilde açıklanmasını istememesi durumunda; bilgiler, başka kaynaklardan doğrulanmadıkça, dikkate alınmayabilir.

İlgili taraflar

Madde 23- Bir damping veya sübvansiyon soruşturmasında aşağıda yer alanlar ilgili taraf olarak kabul edilir:

- a) Soruşturma konusu malın ihracatçısı, yabancı üreticisi, ithalatçısı veya üye çoğunluğu bunlardan oluşan meslek kuruluşları,
- b) İhracatçı ülke hükümeti,
- c) Benzer malın Türkiye'deki üreticisi veya üye çoğunluğu benzer malın Türkiye'deki üreticilerinden oluşan meslek kuruluşları.

Ancak, bu hüküm, yukarıda belirtilenler dışında kalan ve soruşturmanın sonucundan etkilenebilecek diğer yerli veya yabancı tarafların bir damping veya sübvansiyon soruşturması açısından ilgili taraf olarak kabul edilmelerini engellemez.

İlgili tarafların dinlenmesi

Madde 24- Soruşturma sırasında Genel Müdürlük, ilgili taraflar ile soruşturma konusu malın endüstriyel kullanıcılarına ve malın perakende düzeyde satıldığı hallerde, tüketici örgütleri temsilcilerine görüşlerini bildirme olanağı sağlar. Bu çerçevede, ilgililerin yazılı talebi veya Genel Müdürlüğün çağrısı üzerine, karşıt görüşlerin dile getirilebilmesini teminen, dinleme toplantıları düzenlenebilir.

İlgili taraflarca sözlü olarak verilen bilgiler, yazılı olarak sunulmaları halinde Genel Müdürlükçe dikkate alınır.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi

Madde 25- Soruşturma açılmasını takiben, şikayete ilişkin gizli olmayan tüm bilgiler bilinen ihracatçılara ve ilgili ülke temsilciliğine gönderilir. İhracatçı sayısının çok fazla olması halinde, söz konusu bilgiler yalnızca ilgili ülke temsilciliğine veya ilgili meslek kuruluşuna gönderilir. Ayrıca, yazılı olarak talep etmeleri halinde, diğer ilgili taraflara bu bilgilere ulaşma imkanı sağlanır.

İlgili taraflara, Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvurmaları ve uygulanabilir olması kaydıyla, soruşturma ile ilgili olarak kendi haklarını savunmalarına yardımcı olabilecek gizli olmayan bilgileri görme olanağı sağlanır. Bu hak, soruşturmaya taraf olanlarca verilen belgeleri kapsar ve hiçbir şekilde Genel Müdürlüğün kendi iç işleyişiyle ilgili olarak hazırladığı belgelere teşmil edilemez.

Geçici önleme başvurulduğu hallerde; ilgili taraflar, geçici önlemin alınmasına esas teşkil eden temel bilgi ve bulgular hakkında açıklama talep edebilirler. Söz konusu talep, geçici önlemlerin uygulamaya konulmasını müteakip en kısa sürede yazılı olarak yapılması halinde, gizlilik ilkesi gözetilerek karşılanır.

Soruşturma kapsamında bir nihai belirleme yapılmadan evvel, kesin önlem uygulanıp uygulanmayacağı kararına esas teşkil edecek nitelikteki önemli bilgi ve bulgular, gizlilik ilkesi gözetilerek, ilgili taraflara bildirilir. İlgili tarafların fazla sayıda olması durumunda bilgi, ilgili meslek kuruluşları veya ülke temsilcilikleri kanalıyla iletilir.

İşbirliğine gelinmemesi

Madde 26- İlgili taraflardan birinin, verilen süreler içinde gerekli bilgiyi sağlamaması ya da bu bilgiye ulaşılmasını reddetmesi veya soruşturmayı engellediğinin anlaşılması veya yanlış ya da yanıltıcı bilgi vermesi hallerinde söz konusu taraf işbirliğine gelmemiş addedilir. Bu durumda geçici veya nihai belirlemeler, olumlu ya da olumsuz, mevcut verilere göre yapılabilir.

İlgili taraflardan birinin, soruşturma açısından gerekli olan bir bilgiye ulaşamaması sonucunu doğuracak şekilde işbirliğine gelmemesi veya kısmen işbirliğine gelmesi halinde, söz konusu taraf açısından soruşturmanın sonucu işbirliğine gelinmesi haline nazaran daha az avantajlı olabilir.

Örnekleme

Madde 27- Şikayetçi, ihracatçı veya ithalatçıların, ürün çeşitlerinin veya işlemlerin sayısının çok fazla olması durumunda soruşturma, seçim işlemi esnasında mevcut olan bilgiler temelinde ve istatistiki açıdan geçerli olan bir örnekleme yapılarak belirlenecek makul sayıda

taraflar, ürünler ya da işlemlerle veya uygun bir zaman içinde makul olarak soruşturulabilecek en geniş temsil yeteneğini haiz üretim hacmi, satışlar veya ihracat ile sınırlı tutulabilir.

Örneklemeye dahil edilecek ihracatçı, üretici, ithalatçı veya ürün tipi seçimi; tercihan ilgili ihracatçılar, üreticiler veya ithalatçılarla istişarede bulunularak ve mutabakatları alınarak, Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirilir.

Soruşturmanın, bu madde hükmü uyarınca bir örnekleme ile sınırlı tutulduğu hallerde, ayrı ayrı inceleme yapmanın soruşturmayı yürüten makam üzerinde gereksiz bir yük oluşturarak soruşturmanın zamanında tamamlanmasını engelleyecek kadar çok sayıda ihracatçı ve üreticinin bulunduğu haller dışında, başlangıçta seçilmemiş olan ancak gerekli bilgi ve belgeleri zamanında sağlayan ihracatçı veya üreticiler için ayrı bir damping marjı hesaplanır.

Örneklemeye dahil taraflardan bir kısmının ya da tamamının, soruşturmanın sonucunu önemli ölçüde etkileyecek şekilde işbirliğine gelmemesi durumunda yeni bir örnek oluşturulabilir. Ancak, eğer önemli derecede bir işbirliğine gelmeme hali sürerse veya yeni bir örnek seçmek için yeterli süre yoksa, bu Yönetmeliğin işbirliğine gelinmemesine ilişkin hükümleri uygulanır.

İhmal edilebilir oranlar

Madde 28- Damping marjının veya sübvansiyon miktarının veya ithalat miktarının ihmal edilebilir oranları şunlardır:

A) Damping soruşturmasında;

a) İhraç fiyatının yüzdesi olarak ifade edilen damping marjının %2 oranından düşük olduğu, veya

b) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen dämpinge konu olan ithalat miktarının benzer mal ithalatının %3'ünden düşük olduğu; birden fazla ülkenin soruşturmaya konu olması halinde ise, söz konusu ithalat payı tek tek %3'ün altında olan ülkelerin toplam paylarının %7'yi geçmediği, haller.

B) Sübvansiyon soruşturmasında;

a) Sübvansiyon miktarının soruşturma konusu mal değerinin %1'inden düşük olduğu, veya

b) Gelişmekte olan ülkeler menşeli mallar için;

1) Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Tedbirler Anlaşması'nın 27.11 maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla, sübvansiyon miktarının soruşturma konusu mal değerinin %2'sini geçmediği, veya

2) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ve sübvansiyona konu olan ithalat miktarının benzer mal ithalatının %4'ünden düşük olduğu; birden fazla gelişme yolundaki ülkenin soruşturmaya konu olması halinde ise, söz konusu ithalat payı tek tek %4'ün altında olan ülkelerin toplam paylarının % 9'u geçmediği,

haller.

Soruşturmanın kapatılması ve durdurulması

Madde 29- Soruşturma sonucunda; soruşturma konusu ithalatın dämpinge veya sübvansiyona konu olmadığına veya bu ithalattan kaynaklanan zararın bulunmadığının belirlenmesi halinde veya damping marjı, sübvansiyon miktarı ya da ithalat miktarının ihmal edilebilir düzeylerin altında olması halinde, Kurulca soruşturma kapatılır.

Şikayetin geri çekilmesi, şikayet konusunun ortadan kalkması veya başvuruda bulunan tarafın işbirliğini sürdürmemesi hallerinde Kurulca soruşturmanın kapatılmasına karar verilebilir.

Taahhütlerin kabul edilmesi halinde soruşturma durdurulabilir.

Diğer taraftan, sübvansiyonun uygulamadan kaldırılması halinde soruşturma durdurulabilir veya kapatılabilir.

Soruşturma süresi

Madde 30- Soruşturma, özel durumlar dışında 1 yıl içinde sonuçlandırılır. Bu süre, gerektiğinde, Kurulca 6 ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

Soruşturmaya ilişkin ilanlar

Madde 31- Bir damping veya sübvansiyon soruşturması açılması kararı ile soruşturma sırasında alınan geçici önlem, kesin önlem, taahhüt, durdurma ve kapatma kararları, Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir. Bu ilanlarda; soruşturma konusu mal, ihracatçı firma, ihracatçı ülke veya menşe ülke ve gizlilik ilkesi gözetilmek kaydıyla, soruşturma ile ilgili bilgi, bulgu ve belirlemeler yer alır. Söz konusu ilanlar, ilgili ülkelere ve soruşturma konusu malın bilinen üretici ve ihracatçılarına gönderilir.

ALTINCI KISIM

Taahhütler

Taahhütlerin kabulü

Madde 32- Açılmış bulunan damping veya sübvansiyon soruşturması, aşağıdaki hallerde, geçici veya kesin önlem alınmaksızın durdurulabilir:

a) Bir damping soruşturması sırasında; ihracatçının, ihraç fiyatlarını yeniden düzenleyeceğini veya damping fiyatlı ihracatı durduracağını taahhüt etmesi ve Kurulun taahhüdü kabul etmesi, veya

b) Bir sübvansiyon soruşturması sırasında; ihracatçının, ihraç fiyatlarını yeniden düzenleyeceğini veya ihracatçı ülkenin sübvansiyon uygulamasını kaldıracağını, sınırlandıracağını veya bu amaçla başka önlemler alacağını taahhüt etmesi ve Kurulun taahhüdü kabul etmesi.

Kurul da taahhütte bulunulmasını önerebilir. Kurulca önerilen taahhüdün ihracatçı veya ihracatçı ülke tarafından kabul edilmesi zorunlu değildir.

Damping soruşturmasında ihracatçının, sübvansiyon soruşturmasında ihracatçı ülkenin talep etmesi veya her iki halde Kurulun bu yönde bir karar vermesi halinde, soruşturma sonuçlandırılır.

Kurulca taahhütte bulunulmasının önerilmesi veya önerilen taahhüdün Kurulca kabul edilebilmesi için, dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve bu ithalatın zarara neden olduğu konusunda ön belirlemelerin yapılmış olması gerekir. Sübvansiyon soruşturmasında ihracatçının taahhüdü ilgili ülkenin onayı alındıktan sonra kabul edilebilir.

Taahhütlerin ihlali

Madde 33- Genel Müdürlük, taahhüdü kabul edilen taraftan, taahhüdün yerine getirilmesiyle ilgili bilgileri düzenli olarak vermesini ve bu bilgilerin doğruluğunun tespit edilmesine olanak sağlamasını talep edebilir. Bu koşullara uyulmaması taahhüdün ihlali olarak kabul edilir.

Taahhütlerin ihlal edilmesi halinde, mevcut verilere dayalı olarak, geçici veya kesin önlem alınabilir.

YEDİNCİ KISIM

Gözden Geçirme Soruşturmaları, İade Soruşturması ve Diğer Soruşturmalar

BİRİNCİ BÖLÜM

Gözden Geçirme Soruşturmaları

Ara gözden geçirme soruşturması

Madde 34- Kesin önlemin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl geçmiş olması kaydıyla, önleme konu malın ihracatçısı, ithalatçısı veya yerli üreticisinin (sübvansiyon soruşturmalarında, ilave olarak, menşe veya ihracatçı ülkenin) başvurusu üzerine veya re'sen önlemin gözden geçirilmesi için ara gözden geçirme soruşturması açılabilir. Bu kapsamda yapılacak başvuruların gözden geçirmeyi haklı kılacak delilleri içermesi gerekir.

Önlemin uygulanmasına devam edilmesinin dampingi veya sübvansiyonu ortadan kaldırmak için gerekli olmadığı ve/veya önlemin kaldırılması veya değiştirilmesi halinde zararın devam etmesinin veya yeniden oluşmasının muhtemel olmadığı veya yürürlükte bulunan önlemin zarara neden olan dampingi veya sübvansiyonu ortadan kaldırmaya yeterli bulunmadığı veya bulunmayacak hale geldiği hususunda yeterli delillerin bulunması halinde, soruşturma açılır.

Ara gözden geçirme soruşturması, damping veya sübvansiyon ile zarar incelemesini, ayrı ayrı veya birlikte, içerecek şekilde yürütülebilir. Bu soruşturma esnasında, damping veya sübvansiyon ve zararlar ilgili koşulların önemli ölçüde değişip değişmediği veya yürürlükte bulunan önlemin daha önce belirlenmiş olan zararı giderme konusundaki hedefe ulaşım ulaşıldığı hususları incelenir.

Nihai gözden geçirme soruşturması

Madde 35- Kesin önlemler, yürürlüğe girme tarihlerinden veya damping veya sübvansiyon incelemesi ile zarar incelemesini birlikte kapsayan en son gözden geçirme soruşturmasının sonuçlandığı tarihten itibaren 5 yıl sonra yürürlükten kalkar.

Yürürlükten kalkacak olan önlemler, 5 yıllık yürürlük süresinin son yılı içinde Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir. Yürürlük süresinin sona ermesinden en geç 3 ay önce önleme konu olan ürünün yerli üreticileri yeterli delillerle birlikte Genel Müdürlüğe yazılı olarak başvurarak bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmasını talep edebilirler.

Ayrıca, 5 yıllık süresi biten ve yürürlükten kaldırılan önlemler de Resmi Gazete'de yayımlanacak bir tebliğle ilan edilir.

Nihai gözden geçirme soruşturması yerli üreticilerin yazılı başvurusu üzerine veya re'sen açılır ve soruşturmaya konu önlem soruşturma sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam eder.

Kesin önlemin yürürlük süresinin sona ermesi ile dampingin veya sübvansiyonun ve zararın devam edeceğine veya yeniden meydana geleceğine dair yeterli delillerin bulunması halinde soruşturma açılır. Bu kapsamda örneğin, dampingin veya sübvansiyonun ve zararın devam ettiği veya yürürlükte bulunan önlemin etkisiyle zararın tamamen veya kısmen ortadan kalktığı veya ihracatçıların ya da pazar şartlarının gelişiminden, zarar verici dampingin veya sübvansiyonun devam etmesinin muhtemel olduğu hususlarında deliller sunulabilir.

Bu soruşturmada önleme konu ürünün ihracatçılarına, üreticilerine, ihracatçı ülke temsilciliğine ve yerli üreticilerine (sübvansiyon soruşturmalarında, ilave olarak, menşe ülkeye)

gözden geçirme başvurusunda yer alan hususlarda görüşlerini belirtme ve karşı savlarını dile getirme olanağı tanınır. Nihai karar, önlemin sona ermesi halinde damping veya sübvansiyon ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı konusunda usulüne uygun olarak belgelendirilerek sunulan tüm delillerin dikkate alınması suretiyle verilir.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması

Madde 36- Soruşturma döneminde önleme konu malı Türkiye'ye ihraç etmemiş olan ihracatçılar veya üreticiler, kendileri için bir damping marjı veya sübvansiyon miktarı belirlenmesi talebiyle yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvuruda bulunabilirler.

Başvuruda bulunan ihracatçının; dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiye konu olan malın ihraç ülkesinde bulunan ihracatçı veya üreticileriyle bağlantılı olmadığını ve soruşturma dönemini müteakip önleme konu malı Türkiye'ye ihraç ettiğini veya önemli miktarda ihraç etmek hususunda gayri kabili rücu bir akdi yükümlülük altına girdiğini kanıtlaması gereklidir.

Yeni ihracatçı için gözden geçirme soruşturması yerli üreticilerin başvuru konusundaki görüşlerinin alınmasını müteakip, hızlandırılmış şekilde başlatılır ve yürütülür.

İKİNCİ BÖLÜM

İade Soruşturması

İade soruşturması

Madde 37- Kesin önlemin konulmasına esas teşkil eden damping marjı veya sübvansiyon miktarının ortadan kalkmış olması veya azalmış olması nedeniyle gerçek damping marjı veya sübvansiyon miktarından daha fazla ödenmiş olan verginin iadesini talep eden ithalatçının, önlemlerin tahsili tarihinden itibaren 6 ay içinde, delilleriyle birlikte, yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvuruda bulunması gereklidir. Başvuru, iadesi istenen vergi tutarını gösteren bilgileri ve söz konusu verginin hesaplanmasına ilişkin gümrük idarelerince düzenlenen tüm belgeleri, ayrıca temsil niteliğini taşıyan bir dönemde, ilgili üretici veya ihracatçı için normal değer ve bu üretici veya ihracatçının Türkiye'ye yaptığı tüm ihracata ilişkin fiyatları gösteren bilgi ve belgeleri içermesi halinde incelemeye alınır.

İthalatçının söz konusu ihracatçı veya üretici ile bağlantılı olmadığı ve bu bilgilerin kısa zamanda temininin mümkün bulunmadığı veya ihracatçının ya da üreticinin bu bilgileri ithalatçı aracılığıyla vermekten kaçındığı hallerde, ihracatçı veya üreticinin damping marjı veya sübvansiyon miktarının ortadan kalktığı ya da azaldığı ve bununla ilgili delillerin bilahare Genel Müdürlüğe verileceğine dair bir beyanının başvuruya eklenmesi gerekir. Söz konusu delillerin ihracatçı veya üretici tarafından makul bir süre içerisinde Genel Müdürlüğe iletilmemesi halinde başvuru reddedilir.

Kurul, iade için yapılan başvuruyu müteakip, iade talebinin kısmen veya tamamen karşılanmasını ya da, gerekli görülen hallerde, iade talebinin karşılanıp karşılanmayacağını belirlenmesini teminen bir iade soruşturması açılmasını kararlaştırabilir.

İade talebi hakkında yeterli delilleri içeren bir başvuruyu müteakip, 12 ay içerisinde karar verilir. Gerekli görülen hallerde bu süre 18 aya kadar uzatılabilir. İade kararının verilmesini izleyen 90 gün içerisinde ise gerekli ödeme yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Soruşturmalarda

Önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma

Madde 38- (Değişik:RG-26/01/2006-26061)

Yürürlükte bulunan dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin etkisiz kılındığını iddia eden yerli üreticiler, iddialarını destekleyen delillerle birlikte yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvuruda bulunarak önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma açılmasını talep edebilirler. Genel Müdürlüğün teklifi üzerine re'sen de soruşturma açılabilir.

Yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici vergiden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda, Türkiye ile üçüncü bir ülke veya Türkiye ile önleme konu ülke veya Türkiye ile önleme konu ülkedeki firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve yürürlükteki dampinge karşı vergi veya telafi edici verginin iyileştirici etkisinin azaltıldığına veya bertaraf edildiğine dair delillerin bulunduğu haller için başlatılacak soruşturmalarda bu Yönetmeliğin dampingin, sübvansiyonun ve zararın tespitine ilişkin hükümleri uygulanmaz.

Soruşturmanın yeniden açılması

Madde 39- Kesin önlemlerin, ihrac fiyatlarının düşürülmesi suretiyle etkisiz kılındığını iddia eden yerli üreticiler yazılı olarak Genel Müdürlüğe başvurarak soruşturmanın yeniden açılmasını talep edebilirler. Genel Müdürlüğün teklifi üzerine re'sen de soruşturma açılabilir. Yapılacak başvuruda; kesin önlemlerin, önleme konu malın Türkiye piyasasındaki satış fiyatlarında hiçbir hareket veya yeterli bir hareket sağlamadığı hususundaki delilleri içermesi gereklidir. Şikayeti müteakip Kurulca soruşturmanın yeniden açılmasına karar verilmesi halinde, malın ihracatçılarına, ithalatçılarına ve üreticilerine malın satış fiyatı konusunda görüşlerini bildirme olanağı tanınır.

Soruşturma sırasında, yeniden satış fiyatlarının önlemin alınmasını müteakip değişikliğe uğramış olması gerektiği sonucuna varılması durumunda, daha evvel tespit edilmiş olan zararın giderilmesini teminen ihrac fiyatı yeniden belirlenir ve belirlenen yeni ihrac fiyatına göre damping marjı yeniden hesaplanır. Soruşturma konusu malın fiyatında hareket olmamasının nedeninin, kesin önlem alınmadan önce veya sonraki dönemde ihrac fiyatında meydana gelen düşme olduğu belirlenirse, damping marjı ihrac fiyatındaki düşme dikkate alınarak yeniden hesaplanabilir.

Normal değer incelemesinin soruşturma kapsamına alınmasına yönelik talepler, bu konudaki tüm bilgilerin delilleriyle birlikte soruşturmanın açılış tebliğinde belirtilen süre içerisinde Genel Müdürlüğe sunulması kaydıyla dikkate alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Usul

Madde 40- (Değişik:RG-26/01/2006-26061)

Aksine hüküm bulunmadıkça, bu kısımda düzenlenen inceleme ve soruşturmalarda normal soruşturmalarda izlenen usul kurallarından yalnızca mahiyet ve niteliği itibarıyla uygun olanları tatbik olunur.

Yöntem

Madde 41- (Değişik:RG-26/01/2006-26061)

Aksine hüküm bulunmadıkça, bu kısımda düzenlenen soruşturmalardan yalnızca mahiyet ve niteliği itibarıyla uygun olanları için ve ancak gerek görülmesi halinde, normal bir soruşturmadaki dampingin, sübvansiyonun ve zararın tespitine ilişkin hükümler uygulanır.

Önlemler

Madde 42- Bu Yönetmeliğin 34, 35 ve 36 ncı maddelerinde belirtilen soruşturmalar sonucunda yürürlükte bulunan önlemlerin kaldırılmasına, devamına veya değiştirilerek uygulanmasına karar verilebilir.

SEKİZİNCİ KISIM

İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu

Kurulun oluşumu

Madde 43- Kurul; İthalat Genel Müdürünün veya görevlendireceği genel müdür yardımcısının başkanlığında; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Türkiye Ziraat Odaları Birliğinin birer yetkili temsilcisi ile İthalat Genel Müdürlüğünün ilgili daire başkanından oluşur.

Kurulun çalışma usul ve esasları

Madde 44- Kurul, gerekli hallerde, Kurul Başkanının daveti üzerine toplanır. Toplantı gündemi, Genel Müdürlük tarafından hazırlanır ve gündemde görüşülecek maddelere ilişkin bilgiler Kurul üyelerine önceden gönderilir.

Kurul salt çoğunlukla toplanır. İlk toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde, sonraki işgünü yapılacak toplantıda çoğunluk aranmaz.

Kurul kararları, toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde, Kurul Başkanının oy vermiş olduğu taraf çoğunluğu sağlamış kabul edilir.

Kurul Başkanı, görüşülecek konuların niteliğine göre ve istişari mahiyette olmak üzere, Kurul toplantılarına üniversiteler ve ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerini davet edebilir. Bu kişiler oylamaya katılamazlar.

Kurul üyeleri, ilgili taraflar ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 245 inci maddesinde belirtilen tür ilişkide bulunduklarının tespiti halinde toplantılara katılamazlar.

Kurul üyesi meslek kuruluşu temsilcilerinin, soruşturma konusu benzer malın üreticisi, ihracatçısı veya ithalatçısı olmaması ve bu malın herhangi bir şekilde ticaretiyle iştigal etmemesi zorunludur. Aksi takdirde, yukarıdaki fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

DOKUZUNCU KISIM

Son Hükümler

Yetki

Madde 45- Bu Yönetmelikte yer alan hususlara ilişkin tebliğler çıkarmaya Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.

Kaldırılan yönetmelik

Madde 46- 27/9/1989 tarihli ve 20295 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 47- Bu Yönetmelik 25/10/1999 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 48- Bu Yönetmeliği Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

Ek Madde 1- (Ek: 02/05/2002-24743)

Piyasa ekonomisi uygulamayan ülkelerden yapılan ithalata yönelik damping soruşturmalarında, ilgili ülkedeki soruşturmaya tabi üretici veya üreticilerin soruşturma konusu ürünün üretiminde ve satışında aşağıdaki ölçütler çerçevesinde piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğunu yeterli deliller ile ibraz etmesi halinde bu üretici veya üreticiler için normal değerın tespitinde Yönetmeliğin 5 inci maddesi uygulanır.

a) Firma fiyatlar, hammaddele, teknoloji ve işçilik de dahil olmak üzere maliyetler ve girdiler, üretim, satışlar ve yatırımlar ile ilgili hususlarda kararlarını arz-talep dengesini yansıtan pazar hareketlerine göre ve bu bağlamda önemli sayılacak bir devlet müdahalesi olmaksızın veriyor ve başlıca girdilerin maliyeti büyük ölçüde piyasa değerlerini yansıtıyor ise,

b) Firmanın uluslararası standartlara uygun şekilde bağımsız denetimden geçen mali tabloları ve temel muhasebe kayıtlarının dayandığı bir muhasebe sistemi varsa,

c) Firmanın üretim maliyetleri ve mali yapısında, bilhassa duran varlıkların amortismanı, diğer terkinler, takas ticareti ve borçların tazmini suretiyle ödenmesi gibi hususlarla ilgili olarak piyasa ekonomisi olmayan sistemden kaynaklanan önemli çarpıklıklar bulunmuyorsa,

d) Firma, faaliyetlerine yasal belirlilik ve istikrar garanti eden iflas ve mülkiyet kanunlarına tabi ise, ve

e) Döviz değişimleri piyasada geçerli kurlardan gerçekleşiyorsa,

bu üreticinin piyasa ekonomisi koşullarında faaliyet gösterdiği kabul edilir.